

Buletin maklumat kepenggunaan semasa pengguna

NOVEMBER 2007

Kementerian
Perdagangan Dalam
Negeri dan Hal Ehwal
Pengguna

Permainan yang Membahayakan Kanak-kanak

PUSAT PENDIDIKAN KEWANGAN ISLAM ANTARABANGSA ■

ANUGERAH PRODUK TERBURUK ANTARABANGSA ■

AMALAN PENJIMATAN ELEKTRIK DI RUMAH DAN PEJABAT ■

PERKHIDMATAN INTERNET TIDAK MEMUASKAN ■

PENGGUNAAN KENDERAAN SECARA BIJAK ■

FUNGSI DAN SUMBER MINERAL UNTUK KESIHATAN ■

PROTOKOL KYOTO - KURANGKAN KESAN PEMANASAN GLOBAL ■

ISSN 1675-5626

9 771675 562001

Pengguna Bijak Menjana Ekonomi Negara

BULETIN PENGGUNA

SIDANG REDAKSI

PENASIHAT

Y. Bhg. Dato' Mohd Zain bin Mohd Dom
Ketua Setiausaha
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri
dan Hal Ehwal Pengguna

KETUA SIDANG PENGARANG
Dr. Mohd Mokhtar bin Tahar

TIMBALAN
KETUA SIDANG PENGARANG
Mohd Yusof bin Abdul Rahman

SIDANG PENGARANG
Masri bin Misran
Azendi bin Mohd Zawawi
Norliana bte Ismail
Indrani Thuraisingham
Siti Rahayu bte Zakaria

DICETAK OLEH
Syarikat Asas Jaya

Buletin Pengguna merupakan penerbitan usahasama di antara Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna dan FOMCA. Ia diterbitkan pada setiap bulan. Sumbangan artikel amat dialu-alukan. Sila hantarkan sumbangan kepada:

EDITOR
Buletin Pengguna
No. 1D-1, Bangunan SKPPK
Jalan SS9A/17
47300 Petaling Jaya
Selangor Darul Ehsan

Bahagian Hal Ehwal Pengguna
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna
Aras 4, Lot 2G3, Presint 2
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62623 Putrajaya

EMAIL
buletinpengguna@gmail.com

LAMAN WEB KPDN & HEP
www.kpdnhep.gov.my

LAMAN WEB FOMCA
www.fomca.org.my

E-ADUAN
<http://e-aduan.kpdnhep.gov.my>

SMS E-ADUAN
32255

HOTLINE KEMENTERIAN
1-800-886-800

Artikel yang disiarkan dalam Buletin Pengguna ini tidak semestinya mencerminkan pendirian dan dasar Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna atau FOMCA. Ia merupakan pendapat penulis sendiri.

MINDA EDITOR

Kanak-kanak sering terdedah dengan pelbagai bahaya. Adakalanya bahaya tersebut ada di rumah. Ini termasuklah peralatan yang boleh membahayakan apabila terkena pada diri atau dimakan secara tidak sengaja seperti benda yang tajam, bahan kimia yang memudaratkan dan sebagainya.

Demikian juga dengan peralatan yang sering mereka dampingi, iaitu alat permainan yang menjadi kesukaan mereka. Mereka akan memegang, mencium dan adakalanya memasukkan ke dalam mulut. Jika ada alat permainan tersebut yang kecil, mungkin mereka akan tertelan sehingga adakalanya menyebabkan tercekik. Jika permainan tersebut tajam, boleh mencederakan jika terkena pada tubuh mereka.

Kini terdapat kajian menunjukkan sebahagian besar daripada alat permainan itu mengandungi bahan berbahaya yang memudaratkan kesihatan, iaitu kandungan plumbum yang tinggi. Plumbum ini sering terdapat dalam pewarna yang digunakan pada alat permainan.

Ironisnya kebanyakan alat permainan yang didakwa mengandungi kandungan plumbum yang tinggi diperbuat dari negara China. Dua pengeluar utama alat permainan, iaitu Mattel dan Fisher-Price telah menarik balik alat permainan yang di bawah jenama mereka dari pasaran, yang sebahagian besarnya dibuat di negara China.

Biarpun begitu, ini tidak boleh melepaskan pengeluar alat permainan tersebut daripada tanggungjawab sosial. Oleh kerana alat permainan tersebut di bawah jenama mereka, sudah semestinya mereka perlu memastikan alat permainan tersebut mematuhi standard tertentu.

Walau di negara mana juga alat permainan tersebut dikeluarkan, maka ia hendaklah mempunyai standard yang sama. Apa yang seolah-olah cuba ditonjolkan oleh Mattel dan Fisher-Price ialah hanya alat permainan daripada negara China sahaja yang bermasalah. Di samping itu, mereka juga cuba menunjukkan bahawa masalah tersebut dilakukan oleh pengeluar di China, yang bukannya di bawah kawalan mereka.

Pengguna hanya tahu bahawa alat permainan tersebut berjenama Mattel atau Fisher-Price. Mereka tidak mahu tahu siapa yang sebenarnya mengeluarkannya. Syarikat yang memegang jenama perlu bertanggungjawab terhadap produk yang mereka keluarkan.

Sikap inilah menyebabkan Consumers International dalam Kongres Sedunianya yang berlangsung di Sydney telah menganugerahkan Mattel sebagai pengeluar alat permainan terburuk antarabangsa. Ini sebagai pengajaran kepada sikap tidak bertanggungjawab syarikat multinasional itu terhadap produk jenama mereka.

Kini telah menjadi sesuatu yang lazim bagi sesebuah syarikat menggunakan jenama yang dimiliki walaupun dikeluar oleh syarikat yang lain. Ini biasa berlaku kepada syarikat pemasaran produk, syarikat jualan langsung dan pasar raya besar. Adakalanya pengeluar berkenaan juga merupakan pengeluar bagi produk jenama pesaing mereka. Cuma yang berbeza ialah jenama tetapi kualiti adalah sama.

Dalam hal ini, akan timbul persoalan jika berlaku sesuatu masalah kepada produk tersebut. Siapa yang bertanggungjawab dalam aspek pembaikan atau gantirugi. Adakah pemilik jenama atau pengeluar?

Biasanya jika berlaku sesuatu masalah terhadap produk, kita akan menghantarkannya ke pusat servis dilantik oleh pengeluar produk tersebut. Jika gagal diperbaiki dalam tempoh tertentu, ia akan diganti dengan yang baru. Tetapi jika yang rosak itu menggunakan jenama pasar raya besar, tempat untuk mendapatkan tebus rugi ialah di pasar raya tersebut, yang merupakan pihak ketiga, bukannya terus kepada pengeluar produk berkenaan.

Sudah pasti khidmat pembaikan dan ganti rugi akan mengambil masa kerana pasar raya besar perlu menghantar kepada pengeluar sebenar untuk mengenal pasti masalah produk itu.

Demikian juga ada pengguna yang menggunakan sesuatu produk kerana keyakinan kepada pengeluarannya. Tetapi jika jenama telah ditukar kepada jenama dimiliki oleh pasar raya besar, di mana letaknya keyakinan tersebut.

Kini menjadi kebiasaan bagi pasar raya besar mengeluarkan produk menggunakan jenama sendiri yang bersaing dengan produk berjenama lain. Harga produk pasar raya besar lebih rendah dan lebih ditonjolkan dalam pameran di rak. Ini menyebabkan pengguna akan lebih memilih produk jenama pasar raya kerana faktor penonjolan dan harga.

Bagi memastikan bahawa pemilik jenama bertanggungjawab terhadap produk yang menggunakan jenama mereka, maka perlu diwujudkan peraturan agar mereka boleh dipertanggungjawabkan.

ISU PENGGUNA

Alat Permainan Membahayakan Kanak-Kanak

Alat permainan sering menjadi perhatian kanak-kanak kerana ia boleh menghiburkan mereka. Ia juga boleh dijadikan sebagai bahan pendidikan dan membantu dalam meningkatkan imaginasi kanak-kanak.

Namun begitu, alat permainan juga boleh mendedahkan kanak-kanak kepada bahaya. Ini kerana terdapat alat permainan yang mengandungi bahan-bahan tertentu yang boleh menimbulkan masalah kesihatan kepada kanak-kanak yang menggunakannya. Di antara bahan berbahaya tersebut ialah plumbum.

Suruhanjaya Keselamatan Produk Pengguna Amerika Syarikat telah melaporkan sekurang-kurangnya 16 orang kanak-kanak di bawah usia 9 tahun telah meninggal dunia akibat kecederaan berkaitan dengan alat permainan. Dalam tempoh 1990 hingga 2004, seramai 210,300 orang telah mendapat rawatan kecemasan kerana kecederaan akibat alat permainan.

Sebelum ini, media telah melaporkan bahawa dua syarikat pengeluar alat permainan terbesar di dunia iaitu Mattel dan Fisher-Price telah menarik balik alat permainan daripada pasaran kerana mengandungi kadar plumbum yang tinggi. Semua alat permainan yang ditarik balik itu dikeluarkan di China. Mattel umpamanya telah menarik balik sebanyak 55,000 alat permainan dari pasaran. Manakala Fisher-Price pula menarik balik 83 jenis permainan, yang melibatkan sebanyak 976,000 barang dari seluruh dunia.

Selain itu, peruncit alat permainan kanak-kanak yang terbesar, iaitu Toys "R" Us, telah menarik balik 16,000 model mainan *Elite Operations* daripada pasaran. Manakala pada bulan Oktober lalu, mereka menarik balik 15,000 unit *Totally Me! Funky Room Decor Sets*, 380000 patung aksi *Galaxy Warriors*, dan 1,500 unit papan permainan *Simply Fun Ribbit*. Ini disebabkan permainan tersebut mengandungi kadar plumbum yang tinggi.

Menurut sumber Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) pula, dianggarkan bahawa antara 15 - 18 juta

kanak-kanak di negara-negara membangun mengalami kerosakan otak yang berkekalan akibat daripada keracunan plumbum.

Pada masa ini masih belum terdapat kajian oleh pihak berkuasa terhadap kandungan plumbum dalam alat permainan kanak-kanak yang dijual di pasaran tempatan. Oleh sebab itu, Persatuan Pengguna Standard Malaysia (*Standards Users*) telah mengambil inisiatif melakukan kajian terhadap 24 alat permainan yang dibeli di pelbagai kedai, termasuk kedai permainan dan pasar raya besar. Kajian tersebut dibuat dengan menggunakan kit kajian berjenama "Leadcheck" yang dibeli dari Amerika Syarikat. Hasil kajian tersebut mendapati bahawa daripada 24 alat permainan yang dikaji, 23 alat permainan tersebut mempunyai kandungan plumbum yang tinggi. Kandungan plumbum yang dikesan adalah di antara 0.7 hingga 0.9 peratus.

Di Malaysia, terdapat beberapa standard permainan kanak-kanak telah dibangunkan oleh Jabatan Standard Malaysia. Di antara standard tersebut ialah:

- *MS1774: Part 6: 1998 - Safety of Toys – Part 6 : Graphical; Symbol for Age Warning Labelling*
- *MS1774: Part 4: 1998 - Safety of Toys – Part 4 : Experimental Sets for Chemistry and Related Activities*
- *MS1774 : Part 5 : 1998 - Safety of Toys – Part 5 : Chemical Toys (Set) Other Than Experimental Sets*
- *MS1725: 2004 - Safety of Electric Toys*
- *MS ISO 8124-3:2002 – Safety of Toys : Part 3 : Migration of Certain Elements*
- *MS ISO 8124-1 : 2001 – Safety of Toys : Part 1 : Safety Aspects Related to Mechanical and Physical Properties*
- *MS ISO 8124-2:1999 – Safety of Toys : Part 2 : Flammability*

... bersambung ke muka 4

dari muka 3 ...

Di bawah standard-standard ini, kandungan plumbum yang dibenarkan adalah tidak boleh melebihi 90ppm atau 0.009 peratus. Walau bagaimanapun standard-standard ini adalah bersifat sukarela dari segi perlaksanaannya.

Apakah itu plumbum?

Plumbum merupakan bahan kimia yang telah digunakan berkurun-kurun lamanya. Ia diklasifikasikan sebagai logam berat, yang tidak mempunyai sebarang faedah dari segi kesihatan dan disifatkan sebagai racun. Apabila seseorang tersentuh atau terhadu sesuatu benda yang mengandungi plumbum, ia boleh meresap masuk ke dalam badan dan kekal di dalamnya dalam tempoh yang lama.

Sumber-sumber plumbum

- Tanah tanih yang tercemar dan serpihan-serpihan cat
- Debu-debu yang mengandungi plumbum di dalam air, udara dan makanan
- Air yang dimasak atau disimpan di dalam bekas yang mengandungi plumbum
- Menyimpan makanan atau buah-buahan, terutama yang berasid dalam bekas berplumbum
- Sesetengah barang kosmetik
- Ubat-ubat yang tercemar kebanyakannya terdiri dari keluaran bahan-bahan tradisional
- Relau pemprosesan logam dan kemudahan kitar-semula plumbum
- Pembakaran surat khabar, bekas bateri dan kayu serta perabut kayu yang dicat dengan cat yang mengandungi plumbum
- Pensil warna dan warna air apabila dimakan

Kaedah Plumbum masuk ke dalam badan

- Melalui sentuhan di mulut atau digit

- Disentuh dengan tangan dan kemudian digunakan untuk mengambil makanan dan dimasukkan dalam mulut tanpa tangan itu dibasuh terlebih dahulu.
- Mengambil makanan atau minuman yang mengandungi kandungan plumbum.

Bahaya plumbum kepada kanak-kanak

- Membantutkan perkembangan tulang dan otot
- Anemia (kekurangan darah) sehingga koma (tidak sedarkan diri).
- Pertumbuhan fizikal dan pembangunan mental.
- Kerosakan sistem saraf di otak.
- Pengurangan tahap kecerdasan (IQ) kanak-kanak.
- Kesukaran belajar, kurang beri tumpuan dan tingkah laku luar biasa.

Cara mengenal pasti kandungan plumbum

- Pastikan alat permainan yang dibeli terdapat label yang menyatakan "lead free" atau "zero lead" yang diktiraf.
- Permukaan alat permainan mengandungi plumbum yang tinggi kebanyakannya berwarna kelabu, merah terang atau kuning.

Sekiranya alat permainan mengandungi plumbum

- Jika ibu bapa mendapati anak mereka berusia 6 tahun ke bawah telah mengigit, mengunyah atau menghisap alat permainan tersebut, dapatkan ujian darah dengan nasihat doktor.
- Jika terdapat pengumuman penarikan balik alat permainan, yang telah dibeli, simpan alat permainan tersebut jauh daripada kanak-kanak. Jangan dibuang atau dibakar.

INCEIF

Pusat Pendidikan Kewangan Islam Antarabangsa (**INCEIF**) ditubuhkan oleh Bank Negara Malaysia dengan tujuan untuk membangunkan modal insan dalam kewangan Islam bagi memenuhi keperluan industri kewangan Islam global yang kini berkembang dengan pesat.

INCEIF merupakan satu inisiatif Malaysia bagi menggalakkan kecemerlangan pendidikan dalam bidang kewangan Islam untuk komuniti kewangan domestik dan antarabangsa. Misi utama **INCEIF** adalah untuk memartabatkan dan memperkasakan amalan kewangan Islam di persada antarabangsa. Bagi menyokong misi yang agak unik ini, **INCEIF** melibatkan cendekiawan ternama dan terkenal dari dalam dan luar negeri. **INCEIF** juga menjalankan hubungan strategik dengan institusi pengajian tinggi tempatan dan antarabangsa. Rakan strategik yang lain termasuk bank-bank pusat dan pertubuhan pendidikan luar negeri.

Model perniagaan **INCEIF** berbeza dengan apa yang diamalkan di sekolah-sekolah atau fakulti perniagaan di institusi pengajian swasta yang lain. **INCEIF** merupakan satu-satunya institusi yang menawarkan keseluruhan spektrum pengetahuan tentang kewangan Islam, termasuk program Persijilan Kewangan Islam Profesional (CIFP), ijazah Sarjana dan Kedoktoran dalam bidang kewangan Islam.

CIFP, yang merupakan program teras **INCEIF**, boleh diikuti secara sepenuh masa atau secara dalam talian (online) dari mana-mana lokasi di dunia. Program ini bertujuan mewujudkan profesional yang berkaliber, berkemahiran dan berpengetahuan teknikal yang diperlukan dalam kewangan Islam, khususnya dalam bidang Perbankan dan Takaful.

CIFP memberi peluang yang unik kepada individu bagi menambahkan pengetahuan sebagaimana yang diperlukan oleh industri. Selain mempelajari tentang teori, pelajar program **INCEIF** juga berpeluang berbincang dengan profesor dan tenaga pengajar, memanfaatkan pengalaman kerja peserta industri melalui kajian kes dan mengikuti latihan amali di institusi kewangan Islam.

CIFP dibahagikan kepada tiga bahagian. Setiap bahagian menawarkan modul menyeluruh yang secara strategiknya menyediakan pelajar dengan pengetahuan, kemahiran, ketrampilan dan pengalaman.

Bahagian I

Penekanan diberikan pada aspek pengetahuan asas pelajar dalam kewangan Islam dari segi teori dan etika perancangan dan pengurusan kewangan. Penilaian dibuat melalui peperiksaan, penganalisaan kes dan penulisan kertas projek sebelum pelajar diiktiraf sebagai Ahli Bersekutu.

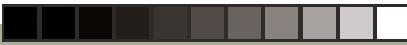
Bahagian II

Pelajar mendapat kemahiran yang diperlukan bagi menangani isu-isu operasi dan transaksi kewangan Islam. Pelajar mempunyai pilihan membuat pengkhususan dalam bidang perbankan dan/ atau takaful. Bagi mendapat pengiktirafan sebagai Ahli Berkemahiran, pelajar perlu lulus peperiksaan, membuat kertas projek, menjalankan projek baru dan menyediakan dokumen transaksi.

Bahagian III

Penekanan diberikan pada pembinaan ketrampilan dan pengalaman melalui program latihan amali yang dijalankan selama enam bulan di institusi kewangan Islam.

Untuk maklumat lanjut tentang **INCEIF**, sila layari www.inceif.org

ISU PENGGUNA

Anugerah Produk Terburuk Antarabangsa

Consumers International (CI) telah mengumumkan Pemenang Anugerah Produk Terburuk Antarabangsa. Pengumuman tersebut dibuat bersempena dengan Kongres Sedunia Consumers International, di Sydney, Australia, yang berlangsung pada 29 Oktober 2007 sehingga 1 November 2007. Pengumuman tersebut dibuat di hadapan 400 orang perwakilan yang terdiri daripada persatuan pengguna dan perwakilan agensi kerajaan dari seluruh dunia.

Consumers International merupakan persekutuan persatuan pengguna antarabangsa yang dianggotai oleh 220 persatuan pengguna di 115 buah negara.

Tujuan anugerah ini diwujudkan untuk mendedahkan kepada masyarakat pengguna tentang produk yang dijual oleh syarikat multinasional yang boleh membahayakan mereka.

Ia juga bertujuan untuk memberikan amaran kepada syarikat multinasional yang gagal melaksanakan tanggungjawab sosialnya serta menyalahgunakan keyakinan para pengguna yang diberikan oleh badan pengiktirafan jenama antarabangsa. .

Pemilihan pemenang anugerah Produk Terburuk Antarabangsa ini dibuat berdasarkan kepada pencalonan oleh ahli-ahli CI di seluruh dunia. Sebanyak empat kategori pemenang telah diwujudkan, termasuk pemenang keseluruhan. Pemilihan pemenang anugerah telah dilakukan oleh Sekretariat CI di London. Kriteria pemilihan peringkat akhir berdasarkan kepada saiz syarikat, penjualan dan pemasaran peringkat global, kesan terus kepada pengguna serta potensi perubahan tindakan oleh syarikat.

Pemenang bagi Anugerah Produk Terburuk Antarabangsa bagi tahun 2007 ialah:

- **Coca-Cola** – masih meneruskan penjualan air minuman dalam botol berjenama “Dasani” di peringkat antarabangsa, walaupun mengakui bahawa sumber air minuman tersebut sebenarnya daripada air paip.
- **Kellogg’s** – menggunakan karakter kartun dan produk yang disasarkan kepada kanak-kanak dalam memasarkan produk keluarannya di seluruh dunia, walaupun produk keluarannya mengandungi kadar gula dan garam yang tinggi.
- **Mattel** – kerana cuba menghalang penyiasatan kongres Amerika serta mengelak daripada bertanggungjawab terhadap penarikan balik 21 juta produknya seluruh dunia.

Pemenang keseluruhan:

- **Takeda Pharmaceuticals** – mengambil peluang daripada peraturan di Amerika Syarikat yang lemah.

Syarikat ini mengiklankan produk pil tidur untuk kanak-kanak, walaupun telah terdapat amaran kesihatan penggunaan pediatrik.

Menurut Richard Lloyd, Ketua Pengarah Consumers International, “Syarikat multinasional ini merupakan pengeluar produk berjenama global. Mereka sewajarnya bersikap jujur, boleh dipertanggungjawabkan dan bertanggungjawab. Dengan mendedahkan keburukan produk yang dikeluarkan oleh syarikat ini, Consumers International serta 220 ahlinya inginkan meletakkan tanggungjawab kepada syarikat kerana mengeluarkan produk yang membahayakan pengguna, serta mendesak sektor perniagaan agar serius dalam menjalankan tanggungjawab sosialnya.”

Kewujudan Anugerah Pemenang Produk Terburuk Antarabangsa 2007 ini merupakan langkah permulaan oleh CI. Ia sebagai amaran kepada syarikat multinasional bahawa produk keluaran mereka sentiasa dipantau oleh pergerakan pengguna di seluruh dunia. Dengan mengumumkan nama pemenang, CI memberikan isyarat kepada para pengguna agar menjauhi produk yang dihasilkan oleh syarikat multinasional tersebut kerana syarikat tersebut tidak mengambil berat terhadap kepentingan pengguna serta gagal melaksanakan tanggungjawab sosial korporat mereka.

Sumber: www.consumersinternational.org

PENGGUNA LESTARI

Amalan Penjimatatan Elektrik di Rumah dan Pejabat

Pelbagai cara boleh digunakan dalam menjimatkan pengguna tenaga sama ada di rumah atau di pejabat. Amalan ini bukan sahaja dalam mengelakkan pembaziran dan mengurangkan bil elektrik, tetapi juga menggalakkan penggunaan sumber tenaga secara lestari.

Berikut adalah di antara beberapa amalan yang boleh dilakukan di rumah dan pejabat bagi menjimatkan pengguna tenaga elektrik.

- Lakukan audit penggunaan tenaga elektrik di rumah. Ini dapat menjamin sistem pendawaian yang betul di rumah dan pejabat.
- Penapis pendingin hawa mesti dibersihkan dengan kerap. Aliran udara yang lancar dapat mengurangkan penggunaan tenaga.
- Kompresor mesti dibersihkan. Gunakan hos getah (pastikan bekalan elektrik telahpun dimatikan terlebih dahulu). Pastikan tumbuh-tumbuhan terletak 1 kaki daripada kompresor.
- Tutup lampu pada waktu siang.
- Bagi rumah yang mempunyai tanah, tanam pokok-pokok untuk teduhan. Teduhan daripada pokok-pokok dapat mengurangkan kesan pemanasan kepada rumah.
- Gunakan kipas siling untuk aliran udara. Pengurangan dalam penggunaan tenaga. Aliran udara semulajadi juga boleh digunakan.
- Set kipas pada pendingin hawa kepada "ON" daripada "AUTO". Pengaliran udara yang sekata dapat mengstabilkan suhu udara dalam bilik.
- Beli alat pendingin hawa yang bersaiz betul untuk kegunaan di rumah atau pejabat. Unit yang besar akan menggunakan lebih banyak tenaga dan tutup/buka secara kerap.
- Setkan suhu pendingin hawa di antara 24°C hingga 26°C, iaitu paras rendah (24°C) semasa cuaca panas dan paras tinggi (26°C) pada musim hujan.

Seboleh-bolehnya gunakan aliran udara semula jadi.

- Suhu pemanas air boleh ditetapkan di antara rendah dan sederhana untuk menjimatkan tenaga.
- Gunakan penyembur air yang jimat air, air yang kurang bermakna penggunaan tenaga yang kurang.
- Perbaiki paip yang bocor, terutamanya jika melibatkan perkakas air panas.
- Mandi adalah lebih baik daripada merendam dalam tub mandian. Lebih banyak air panas digunakan lebih banyak pembaziran tenaga.
- Peralatan dapur yang kecil membantu mengurangkan penggunaan tenaga. Terdapat peralatan yang menggunakan 75% tenaga kurang daripada oven yang besar.
- Koil peti sejuk mesti divakum sekurang-kurangnya 2 kali setahun untuk memastikan kompresor berfungsi dengan baik.
- 30% udara sejuk akan terlepas setiap kali pintu peti sejuk di buka. Keadaan yang sama untuk oven.
- Jangan memasukkan makanan melebihi muatan peti sejuk. Ini kerana udara sejuk perlu mengalir dengan bebas untuk memastikan makanan disimpan pada suhu yang betul.
- Letakkan peti sejuk di bahagian yang membolehkan pintunya akan tertutup dengan sendirinya apabila dibiarkan terbuka. Ini akan mengelakkan pembaziran tenaga.
- Magnet pintu peti sejuk mesti diperiksa. Letakkan wang kertas satu ringgit dan tutup pintu. Jika wang kertas ini boleh di tarik, anda perlu menukar magnet ini (*gasket*).
- Gunakan kemudahan oven yang mencuci sendiri sejurus selepas memasak, apabila oven masih

... bersambung ke muka 11

RUANGAN NCCC

Perkhidmatan Internet Tidak Memuaskan

NCCC telah menerima satu aduan daripada seorang pengguna yang menyatakan bahawa beliau telah mendaftar untuk perkhidmatan Streamyx pada awal bulan April 2007. Namun begitu, sejak dari awal lagi, perkhidmatan tersebut telah mendatangkan kesukaran kepada beliau kerana wujud beberapa masalah yang berpunca daripada perkhidmatan itu sendiri.

Sehubungan dengan itu, beliau tidak dapat menggunakan perkhidmatan Streamyx seperti yang dijangkakan malah menyebabkan beliau terpaksa menanggung kerugian apabila terpaksa melanggan perkhidmatan lain untuk menggunakan internet. Pengadu telah beberapa kali membuat aduan mengenai perkara ini kepada pihak yang berkuasa, namun hanya aduan kali pertama yang mendapat layanan daripada pihak berkuasa sekalipun ia masih tidak menyelesaikan masalah yang dihadapi oleh beliau. Tambahan lagi, beliau kemudiannya menerima pesanan ringkas yang meminta beliau menjelaskan bil bagi perkhidmatan Streamyx tersebut. Oleh yang demikian, beliau telah membuat aduan dan meminta bantuan NCCC untuk menyelesaikan masalah ini serta melindungi hak beliau sebagai pengguna.

TINDAKAN NCCC

NCCC telah menulis surat rasmi kepada Telekom Malaysia dan memberikan salinan kepada pegawai di Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, Encik Amarjit Singh. NCCC memberikan tempoh 14 hari kepada Telekom Malaysia bagi menyediakan penyelesaian terhadap aduan yang dikemukakan serta memohon supaya perkara ini dapat diselesaikan secara muafakat kedua-dua belah pihak.

Akhirnya, NCCC telah menerima maklumbalas daripada pegawai yang bertanggungjawab yang menyatakan bahawa pihak Telekom Malaysia telah menjalankan siasatan terhadap aduan tersebut dan telah mengenal pasti masalah yang dihadapi oleh pengadu. Telekom Malaysia kemudiannya telah memaklumkan bahawa kerosakan tersebut telah

NCCC**ADIL • PROFESIONAL • BERKESAN**

No. 1D, Bangunan SKPPK,
Jalan SS9A/17
47300 Petaling Jaya
Selangor
Tel : 03-7877 9000
Faks : 03-7874 8097
Emel : nccc@nccc.org.my
www.nccc.org.my

berjaya dibaik pulih dan mereka juga telah meluluskan proses pelarasan kredit ke akaun pengadu.

NASIHAT NCCC

Mana-mana syarikat yang ingin menawarkan perkhidmatan kepada pelanggan perlulah menepati tahap kualiti bagi perkhidmatan yang disediakan. Ini kerana setiap perkhidmatan yang disediakan merupakan perkhidmatan yang berbayar. Dalam keadaan ini pelanggan mempunyai hak untuk mendapatkan perkhidmatan yang menepati standard yang sewajarnya. Oleh itu, jika berlakunya sebarang masalah dalam sistem perkhidmatan tersebut, pengguna bolehlah membuat aduan kepada pihak yang berkenaan untuk memperbaikinya dan menjadi tanggungjawab kepada pihak terbabit untuk menyelesaikan masalah yang dihadapi oleh pelanggan.

Dalam kes ini, NCCC berjaya membantu pengadu menyelesaikan masalah yang dihadapinya tanpa perlu melibatkan tindakan berlanjutan ke mahkamah.

KELAB PENGGUNA

Penggunaan Kenderaan Secara Bijak

Apabila cuaca sejuk dan hujan, ramai pengguna memilih menggunakan kereta berbanding kenderaan yang lain. Tetapi sedarkan anda bahawa sumber asli seperti petrol dan tenaga semakin berkurangan di dunia ini, tahukah anda menggunakan kereta boleh menyumbang kepada pencemaran alam sekitar, bunyi, udara dan kesan kepada pemanasan global.

Oleh itu, apakah terdapat alternatif atau cara lain bagi mengatasi masalah ini?

- a) Aktiviti di bawah boleh membantu pelajar menilai tahap penggunaan kenderaan dalam kehidupan seharian.
  - b) Pelajar juga harus memikirkan kesan penggunaan ini dalam konteks sosial, ekonomi dan alam sekitar mengikut situasi yang dipilih. Sila letakkan rating dari 1 hingga 5 .
1=sangat tidak mesra alam 2=tidak mesra alam 3=tidak pasti 4=mesra alam dan 5=sangat mesra alam.
  - c) Nyatakan tahap mesra alam terhadap cara pengangkutan anda ke sekolah, ke pasaraya, hujung minggu, aktiviti senggang, berjumpa rakan dan semasa bercuti.
  - d) Panduan kepada guru, pelajar yang menggunakan kereta ke sesuatu destinasi adalah di anggap tidak mesra alam. Manakala, pelajar yang menggunakan bas dan keretapi di anggap mesra alam dan mereka yang berbasikal dan berjalan kaki di katakan sangat mesra alam.
  - e) Selepas aktiviti ini, pelajar boleh membincangkan mengapa mereka tidak mengamalkan mesra alam? Adakah disebabkan faktor persekitaran, peredaran masa, perubahan cara hidup, peningkatan ekonomi dan sebagainya.
  - f) Bincangkan juga cadangan-cadangan dan langkah-langkah yang perlu dilakukan untuk menggalakkan penggunaan lestari secara mampan.
- 1. Saya ke sekolah menaiki**
Kereta	Bas	Keretapi	Basikal	Berjalan kaki	Lain-lain	Rating /skor
- 2. Saya pergi ke kedai menaiki**
Kereta	Bas	Keretapi	Basikal	Berjalan kaki	Lain-lain	Rating /skor
- 3. Saya pergi ke tempat percutian menaiki**
Kereta	Bas	Keretapi	Basikal	Berjalan kaki	Lain-lain	Rating /skor
- 4. Saya ke tempat aktiviti senggang / masa lapang (seperti taman permainan, wayang, bersukan dan sebagainya)**
Kereta	Bas	Keretapi	Basikal	Berjalan kaki	Lain-lain	Rating /skor
- 5. Saya berjumpa rakan-rakan menggunakan**
Kereta	Bas	Keretapi	Basikal	Berjalan kaki	Lain-lain	Rating /skor

Fungsi dan Sumber Mineral untuk kesihatan

Tubuh badan manusia memerlukan mineral dan vitamin yang mencukupi untuk menjamin kesihatan. Lebih kurang 15 jenis mineral dan 15 jenis vitamin diperlukan oleh tubuh badan. Kekurangan mineral dan vitamin akan menyebabkan masalah kesihatan dan mengurangkan daya tahan dalam badan.

Sebagai panduan kepada para pengguna, berikut adalah beberapa jenis mineral untuk mengetahui fungsi dan sumbernya.

Jenis	Fungsi	Sumber
Besi	Membawa oksigen ke sel darah. Diperlukan untuk membentuk hemoglobin darah dan molekul sitokrom.	Buah-buah segar dan yang dikeringkan, kekacang, bijirin yang tidak dikilatkan dan sayur-sayuran yang berwarna hijau tua.
Fosforus	Metabolisme tenaga, penyerapan nutrient, membentuk tulang dan gigi yang sihat.	Sayur-sayuran tertentu, kekacang.
Iodin	Rembesan hormon daripada kelenjar tiroid.	Rumpair laut.
Kalium	Mengawal dengungan jantung, keseimbangan cecair, kitaran ion dalam salur darah, mengelutkan otot, memindahkan nutrien ke sel serta membantuk fungsi saraf.	Kekacang, buah-buahan dan ubi kentang.
Klorin	Mengawal kandungan cecair dan kitaran ion dalam salur darah serta membantu menghasilkan asid dalam perut.	Garam, syur-sayuran, buah-buahan yang dijeruk dan dikeringkan dengan garam.
Kromium	Mengawal kandungan gula dan kolesterol dalam darah.	Bijirin yang tidak dikilatkan.
Kuprum	Membina tulang dan tisu penyambung serta membantu penyerapan besi.	Kekacang dan bijirin.
Magnesium	Membantu pertumbuhan tulang dan fungsi otot.	Aprikot, pisang, kacang soya, bijirin yang tidak dikilatkan, badan, biji gajus dan sayur-sayuran hijau yang dimakan mentah.
Manganese	Membina tulang dan fungsi sel serta bertindak sebagai antioksidan.	Buah-buahan, kekacang, bijiran yang tidak dikilatkan, sayur-sayuran dan teh.
Molibdenum	Menghasilkan DNA	Kekacang, bijirin yang tidak dikilatkan dan sayur-sayuran berdaun hijau.
Natrium	Mengawal keseimbangan cecair, membantu fungsi saraf dan otot.	Garam, makanan laut, daging haiwan, sayur-sayuran dan buah-buahan yang dijeruk
Selenium	Antioksidan dan membantu perkembangan organ seks	Kekacang Brazil, bijirin yang tidak dikilatkan, avocado, tomato dan bawang putih.
Sulfur	Menghasilkan protein	Protein tumbuh-tumbuhan dan haiwan.
Zink	Pertumbuhan fizikal dan seksual yang normal, digunakan dalam fungsi imun (daya ketahanan) dan tindak balas enzim serta antioksidan.	Kacang tanah dan biji bunga matahari.

Sumber: *Buah: Khasiat Makanan dan Ubatan*, Ong Hean Chooi, Utusan Publications & Distributions Sdn Bhd.

dari muka 7 ...

panas. Ini mengelakkan mesa yang panjang untuk pemanasan semula.

- Tutup periuk atau kuali untuk mengurangkan masa memasak, dan letakkan periuk atau kuali mengikut saiz pembakar.
- Cuci pakaian dalam muatan penuh. Pastikan aras air di set pada aras yang betul.
- Sentiasa gunakan air sejuk untuk mencuci pakaian, air panas hanya perlu digunakan untuk pakaian yang terlalu kotor sahaja.
- Elakkan penggunaan pengering pada hari yang cera. Kita dikurniakan dengan cahaya matahari yang banyak. Ultraviolet daripada cahaya matahari membunuh kuman.
- Lampu kalimantang kompak menggunakan 75% tenaga kurang daripada lampu kalimantang biasa dan mempunyai jangka hayat 10 kali juga. Penukaran kepada lampu ini dapat menjimatkan tenaga.
- Tutup lampu dan peralatan elektrik apabila bilik atau kawasan tertentu tidak digunakan.
- Bersihkan lampu dengan kerap. Lapisan habuk boleh melitupi sehingga 50% pengeluaran tenaga.
- Warna yang cerah memantul lebih banyak cahaya. Merancang perhiasan dalaman rumah dan pejabat boleh membantu penjimatkan tenaga.
- Keluarkan palam bagi peralatan elektrik yang tidak digunakan. Kebanyakan peralatan ini, terutamanya komputer, TV dan VCR mengambil tenaga elektrik walaupun suisnya telah ditutup.
- Jika dinding di rumah atau pejabat tidak ditebat, gunakan perkakas berat seperti rak-rak buku, dan sofa untuk diletakkan sekitar kawasan ini. Ini akan membantu mencegah kemasukan haba daripada luar dan kehilangan kesejukan dari dalam bangunan.
- Jika anda keluar dari rumah untuk jangkama yang panjang, pastikan untuk menutup semua perkakas elektrik yang boleh di tutup.
- Melaburlah dengan membeli peralatan elektrik yang mempunyai kemampuan 'Cekap Tenaga'. Wang yang dijimatkan melalui penjimatkan tenaga ini dapat memulangkan kos pelaburan tersebut dalam beberapa tahun.
- Sila baca Label Panduan Tenaga dengan betul. Pastikan anda membanding alatan yang setara. Penggunaan tenaga mempunyai perbezaan yang besar dalam jenama yang sama. Jangan tertipu dengan jualan murah dan janji daripada promoter.
- Beli peralatan yang sesuai untuk keluarga adalah penting. Pembelian yang melebihi keperluan keluarga akan menyebabkan pembaziran wang dan juga penggunaan tenaga.
- Jika peralatan elektrik melebihi 10 - 15 tahun. Praktiskan penukaran semula kepada peralatan baru yang cekap tenaga.
- Pastikan label "EnergyStar" ada pada peralatan cekap tenaga. Ini menunjukkan persijilan daripada pihak-pihak kerajaan atau pensijilan membuktikan peralatan ini menggunakan tenaga elektrik secara cekap. Jika peralatan tersebut buatan Malaysia, lihat label "Cekap Tenaga" yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya Tenaga.

Senda Pengguna

Bila membeli permainan untuk anak anda, pilih kualiti lebih daripada membeli hanya yang lebih murah.

Protokol Kyoto - Kurangkan Kesan Pemanasan Global

Masalah pemanasan global sering dikaitkan dengan pengeluaran gas rumah hijau. Oleh itu ia menarik perhatian pelbagai pihak di peringkat antarabangsa. Dalam usaha untuk kekurangan kesan ini, telah diwujudkan pelbagai perjanjian dan protokol yang berkaitan dengan persoalan ini. Di antara protokol yang diwujudkan berkaitan dengan pengeluaran gas rumah hijau ialah protokol kyoto.

Apakah itu Protokol Kyoto?

Ia merupakan perjanjian antarabangsa di bawah Konvensyen Rangka kerja Perubahan iklim PBB atau di kenali sebagai *United Nations Framework Convention on Climate Change* (UNFCCC). Negara-negara yang menandatangani perjanjian ini mesti mengurangkan pengeluaran karbon dioksida dan lima lagi gas rumah Hijau.

Sebanyak 170 negara telah menandatangani perjanjian ini dan hanya Amerika Syarikat dan Kazakhstan tidak mengikuti terma perjanjian. Perjanjian ini akan tamat pada tahun 2012 dan satu pertemuan untuk rundingan baru akan dijalankan di Bali, Indonesia pada bulan Disember 2007 untuk menjayakan serta menyambung perjanjian ini.

Apakah tujuan utama Kyoto Protokol?

Negara-negara Annex 1 (iaitu negara perindustrian yang telah menerima rangka kerja Kyoto Protokol) akan mengurangkan penghasilan Gas Rumah Hijau. Manakala negara-negara bukan Annex 1 tidak terlibat dalam pengurangan gas rumah hijau boleh mengikuti Mekanisma Pengeluaran Bersih.

Adakah Kyoto Protokol berjaya mengurangkan penghasilan Gas Rumah Hijau?

Salah satu kegagalan utama adalah Amerika Syarikat tidak ingin mengikuti perjanjian ini. Negara ini dikategorikan sebagai negara pencemar yang terbesar di dunia. Kebanyakan negara bukan Annex 1 telah meningkatkan penghasilan gas rumah hijau dan kadar pengurangan oleh negara Annex 1 juga tidak begitu

memberangsangkan.

Apakah kesan gas rumah hijau?

Gas-gas rumah hijau mempunyai kesan kepada perubahan iklim dunia. Gas-gas ini memerangkap haba dalam atmosfera. Pemerangkapan ini akan menyebabkan peningkatan suhu dunia dan menyebabkan ais di kutub utara dan selatan melebur. Peleburan ini akan menyebabkan peningkatan aras air laut dan menenggelamkan negara-negara yang mempunyai aras tanah yang rendah.

Di samping itu, peningkatan suhu dunia akan menyebabkan perubahan aliran udara dan seterusnya mengubah iklim dunia.

Apakah kesan perubahan iklim dunia?

Perubahan iklim dunia akan menyebabkan perubahan kepada ekosistem di dunia. Kemusnahan hutan dan tanaman serta ternakan. Ini akan menyebabkan kemusnahan bekalan makanan. Kebuluran, penyakit, kemusnahan harta benda dan banyak lagi. Mengikut statistik, jika masyarakat dunia berhenti menghasilkan gas rumah hijau sekarang, kesan pengurangan perubahan iklim dunia hanya dapat di lihat selepas 50 tahun.

Bagaimana pengguna dapat membantu pengurangan pengeluaran gas rumah hijau?

- Pastikan anda merancang perjalanan anda untuk memastikan tidak membazir bahan api dengan banyak.
- Sokong industri yang mesra alam, khususnya yang memberi kesan rumah hijau yang minimum.
- Sebagai pengguna adalah penting untuk anda mengambil tahu akan aktiviti harian anda yang menyumbang kepada kesan rumah hijau dan mengurangkan penglibatan dalam aktiviti-aktiviti begini
- Amalkan penggunaan lestari untuk menjamin masa depan yang sejahtera.